

Visbijsluiter

Dwergcichlide

Ruinemans Aquarium B.V.
WHOLESALE OF ORNAMENTAL FISH

www.wuinemans.com
info@wuinemans.com

Branches
Miami Florida USA
Manaus Amazonas Brasil

Algemeen

Onder dwergcichliden worden bij ons de soorten apistogramma en microgeophagus gerekend. Dit zijn soorten die over het algemeen niet groter worden dan 8-10 cm. Het zijn zuiver zoetwatervissen die uit Zuid-Amerika afkomstig zijn. Apistogramma's zijn aantrekkelijk gekleurde vissen die per koppel of per harem (meer vrouwen op 1 man) gehouden kunnen worden. In aquaria tot 1 meter is 1 koppel (harem)aan te bevelen en vanaf aquaria van ca 120 cm kunnen 2 koppels (harems) gehouden worden. Hoe groter het aquarium hoe meer er mogelijk is natuurlijk. Vrouwen zijn anders gekleurd dan de mannen en hebben kortere vinnen en blijven over het algemeen kleiner dan de mannetjes. Bij de Microgeophagus is dat ook zo alleen in mindere mate dan bij de Apistogramma's. Ze kunnen ca 2 tot 3 jaar oud worden mits ze onder de juiste omstandigheden gehouden worden.

Varianten

Van de Apistogramma soorten zijn nog niet zo heel veel kleurvormen in de handel. Hooguit van de bekendere soorten zoals A. agassizi en A. cacatoïdes die er zijn met wat kleurvariaties in de staart en een gouden vorm. Van de Microgeophagus is de ramirezi de bekendste en hier zijn dan ook de kleuren wild, goudgeel, blauw, blauw/goud en zwart te verkrijgen al dan niet in sluiervorm.

Van Nature

Zuid Amerikaanse dwergcichliden komen over het algemeen voor in het Amazone gebied en dan met name in de kleinere diverse zij riviertjes van de hoofdrivier. In het paarseizoen verdedigen de mannetjes een territorium vaak gebaseert op en rond 1 of diverse holen waar de eitjes in gelegd worden. Microgeophagus soorten leggen hun eitjes niet in een hol maar op een steen of blad. Er is onderling wel eens strijd maar in principe zullen de vissen elkaar niet beschadigen mits er genoeg ruimte is om te vluchten en er voldoende mogelijkheden zijn om te schuilen.

Huisvesting

Bij het opzetten, inrichten en onderhouden van een aquarium komt heel wat kijken. In de praktische informatie over 'het tropisch zoetwateraquarium' leest u hoe u dat aan kunt pakken en worden de gebruikte termen nader uitgelegd. U kunt kiezen voor een bak met een specifiek biotoop of bijvoorbeeld een gezelschapsaquarium houden. Wat betreft de dwergcichliden kunt u het beste 1 koppeltje of harem houden in een aquarium tot ca 1 meter. Hoe groter het aquarium hoe meer er mogelijk is op dat gebied uiteraard. Wat betreft de Apistogramma's is het aan te bevelen om wat holletjes in de vorm van halve coconootdoppen of omgekeerde potjes op te nemen in de inrichting zodat ze de gelegenheid hebben zich terug te trekken en/of een nestje te maken wat weer een mooi schouwspel op kan leveren. Dwergcichliden leven over het algemeen in de onderste waterlaag van het aquarium en zijn goed te combineren met andere visjes uit Zuid Amerika zoals de kardinaaltetra, corydorassoorten, nannostomus enz. die een beetje dezelfde verzorging en omstandigheden vragen als de dwergcichliden. De temperatuur mag tussen de 25 en de 28 graden zijn en een pH van rond de 6,8 is prima om te verzorgen. Om te kweken mag het water nog wat zuurder zijn, zo rond pH 6. De bodem mag niet te grof zijn aangezien ze van nature altijd op zoek zijn naar wat eetbaars in en op de bodem. Voor de verdere inrichting zijn naast wat planten, wat hout en stenen onontbeerlijk.

Verzorging en Hanteren

Dagelijks moet u de vissen even bekijken om te zien of ze gezond zijn. Controleer ook de watertemperatuur en verwijder eventuele voedselresten. Haal elke week losse plantenresten weg. Test geregeld het water met testsetjes die u in de dierenpeciaalzaak kunt kopen. Belangrijk zijn daarbij vooral de zuurgraad (pH), de hardheid en de hoeveelheid ammonium, nitriet en nitraat. Bij een goed werkend filter zijn ammonium en nitriet niet meetbaar aanwezig. Nitraat kan het gemakkelijkst uit het water worden verwijderd door water te verversen. Ververs daarom regelmatig, afhankelijk van de gemeten waterkwaliteit. Maak het mechanische deel van het filter regelmatig schoon door te spoelen in het oude aquariumwater. Maak indien nodig de ruiten schoon. Gebruik attributen die voor het aquarium bestemd zijn, zoals een emmer en schepnetje, alleen voor het aquarium en niet voor andere huishoudelijke activiteiten. Was altijd uw handen nadat u met het aquarium bezig bent geweest. Gebruikt u een hevelslang, zorg er dan voor dat u geen water binnen krijgt. Sommige visziekten zijn ook besmettelijk voor mensen.

Voeding

Dwergcichliden eten over het algemeen dierlijk voedsel in de vorm van wormpjes, watervlooien enz. Droogvoer zullen de meeste soorten ook wel oppakken maar bij wildvang is aan te raden te beginnen met levend voer en ze daarna langzaam diepvries en droogvoer aan te wennen. Volwassen dieren kunnen volstaan met 1 voedermoment per dag. Jonge opgroeiende dieren hebben meerdere voermomenten nodig per dag om goed gelijkmatig op te groeien waarbij 2 x perdag wel een minimum is.

Voortplanting

Dwergcichliden vertonen broedzorg wat wil zeggen dat ze de gelegde eitjes en de uitgekomen jongen zullen verdedigen tegen belagers. Apistogramma's doen dat nagenoeg allemaal in en rond een holletje en Microgeophagus doen dat rond een blad of een steen wat ze uitgekozen hebben om hun eitjes op te leggen. Tussen het moment van afleggen en het moment dat de jongen vrijzwemmen zit ca een week. Dit is ook pas het moment om te gaan starten met bijvoeren van de jongen. Als men de jongen gewoon in het gezelschapsaquarium laat zullen er altijd wel een paar overblijven (mits de rest van de bevolking dit toelaat) die zich redden met de aanwezige micro-organismen en restjes die daar altijd aanwezig zullen zijn. In het speciaal voor de kweek opgezette aquarium moet uiteraard wel gestart worden met het bijvoeren, ook om een zo optimaal mogelijk resultaat te bereiken. Het eerste voer voor de zwemmende jongen kan bestaan uit het kleinste stofvoer of pas uitgekomen artemia larfjes. Na ca 1 tot 2 weken kunnen de ouders het beste verwijderd worden en kan men de jongen verder apart op laten groeien.

Ziekte aan Aandoeningen

Om uw vissen gezond te houden is het erg belangrijk om te zorgen voor een goede waterkwaliteit en goede voeding. Stress kunt u voorkomen door de vissen zoveel mogelijk met rust te laten en een vast dagpatroon aan te houden. Zet geen soorten bij elkaar die elkaar lastigvallen. Tekenen van gezondheidsproblemen zijn een doffe of aangetaste huid, geknepen vinnen, een afwijkende lichaamsvorm of een afwijkende manier van zwemmen (bijvoorbeeld schommelend of scheef). Vissen kunnen last krijgen van parasieten. Voorbeelden van parasitaire huidaandoeningen zijn witte stip en fluweelziekte. Op de kieuwen kunnen eencelligen zoals Trichodina en Ichthyobodo en kieuwwormen zoals Dactylogyrus of Gyrodactylus voorkomen. Deze laatste zetten zich in de kieuwen vast met haakjes,

Visbijsluiter

waardoor het weefsel beschadigt en er infecties ontstaan. Ook in de darmen komen parasieten voor, waaronder verschillende wormen en flagellaten. Bacteriën kunnen diverse visziekten veroorzaken. Een voorbeeld is columnaris ziekte. Dit lijdt tot oppervlakkige aantasting van de huid en kieuwen, die zich snel uitbreidt tot een ernstige ziekte. Het is lastig te behandelen. Vissen-TBC wordt veroorzaakt door de bacterie *Mycobacterium marinum*. Deze tast de organen van de vis aan en veroorzaakt granulomen, kleine geelachtige bolletjes tussen en in de organen. Bij de mens kan deze bacterie zwemmersgranuloom veroorzaken, een ziekte met huidwondjes waar een lange antibioticumkuur voor nodig is. Infecties door bacteriën zijn vaak secundair: ze zijn dan een gevolg van verminderde weerstand (bijvoorbeeld door stress), een beschadigde huid of een aantasting van de slijm laag van de huid door een slechte waterkwaliteit. Een voorbeeld hiervan is vinrot. Bij dergelijke gevallen is het belangrijk om niet alleen de aandoening te verhelpen, maar vooral ook om de primaire oorzaak op te sporen en te corrigeren. Vaak kunnen vissen door een snelle behandeling weer herstellen. In de dieren- of aquariumspeciaalzaak kunt u terecht voor algemeen advies over ziekten en mogelijke behandelwijzen. Ook vindt u hier enkele middelen om ziekten te behandelen. Zorg er wel voor dat u lang genoeg doorgaat met behandelen, zodat alle ziekteverwekkers gedood worden. Er zijn in Nederland ook dierenartsen die gespecialiseerd zijn in vissen. Is laboratoriumonderzoek nodig dan kunt u contact opnemen met het visziektenlaboratorium van CVI in Lelystad.

Benodigde Ervaring

Voor het op een verantwoorde wijze houden van dwergcichliden is enige ervaring in het verzorgen van een aquarium wel wenselijk. Probeer voordat u een bepaalde soort dwergcichlide gaat houden u vast in te lezen over de specifieke verzorgingseisen van de vis die u wilt gaan afschaffen.

Aanschaf en Kosten

Vissen kunt u kopen bij de aquariumspeciaalzaak. Let er bij het kopen van vissen op dat ze uit schone bakken met gezonde dieren komen. Kies de meest actieve vissen. Let erop dat de vissen een mooie schone huid hebben en niet mager zijn. Laat de dieren geleidelijk wennen aan de nieuwe wateromstandigheden, nog beter is het om nieuwe vissen in een quarantainebak te plaatsen. De prijs van vis is zeer divers. Er zijn vissen van een enkele euro tot vele honderden eurp's. De opstartkosten van een aquarium hangen af van de grootte van het aquarium en de gewenste techniek. Terugkerende kosten zijn die voor voer, testsetjes, filtermateriaal en energie voor verwarming en licht. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als er ziekten in het aquarium ontstaan.

